# INSTRUKCJA BHP: ROBOTY W PASIE DROGOWYM PRZY RUCHU

*instrukcja stanowiskowa (art. 237[1] § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)*

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Instrukcja nr** | | **Wersja / zmiana nr** | |
| **Data opracowania** | | **Obowiązuje od** | |

## 1. Pracodawca, roboty i stanowisko

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Pracodawca**<br>*nazwa i adres* | | | |
| **Droga i odcinek robót**<br>*kategoria drogi, km lub ulica, zarządca drogi* | | **Organizacja ruchu**<br>*nr zatwierdzenia, wariant: zamknięty, wyłączony pas, ograniczona prędkość* | |
| **Stanowisko**<br>*robotnik drogowy, operator, kierowca, sygnalista* | | **Gdzie dostępna instrukcja**<br>*np. w samochodzie brygady* | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Opracował**<br>*imię, nazwisko, funkcja* | | **Data i podpis** | |
| **Zatwierdził**<br>*pracodawca lub osoba upoważniona* | | **Data i podpis** | |

- ☐ zezwolenie zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego, jeśli wymagane (nr decyzji (art. 40 ustawy o drogach publicznych))
- ☐ zatwierdzony projekt organizacji ruchu i zawiadomienie o jej wprowadzeniu (daty (§ 5 i § 12 rozp., t.j. Dz.U. 2017 poz. 784))
- ☐ plan BIOZ albo informacja o zagrożeniach od czynnych linii komunikacyjnych (art. 21a ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

## 2. Zagrożenia przy robotach

- ☐ potrącenie przez pojazdy w ruchu obok pasa robót
- ☐ potrącenie przez maszyny i cofające pojazdy budowy
- ☐ uszkodzenie kabla, gazociągu lub wodociągu pod jezdnią
- ☐ wpadnięcie do wykopu, zasypanie w wykopie
- ☐ praca nocą, we mgle i przy złej widoczności
- ☐ hałas, pył, spaliny, upał i gorąca nawierzchnia

## 3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ kamizelka albo odzież ostrzegawcza o dużej widzialności przez całą zmianę
- ☐ hełm ochronny, obuwie ochronne, rękawice ochronne
- ☐ ochronniki słuchu i ochrona dróg oddechowych według oceny ryzyka

## 4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ poznaj od osoby nadzorującej zasady pracy i sygnały ostrzegawcze (§ 7 ust. 1 rozp. z 20.09.2001, t.j. Dz.U. 2018 poz. 583)
- ☐ sprawdź, czy oznakowanie i zapory stoją według zatwierdzonej organizacji ruchu; ustawia je wykonawca robót (§ 11 pkt 2 rozp., t.j. Dz.U. 2017 poz. 784)
- ☐ sprawdź wariant ruchu: zamknięty, wyłączona część jezdni albo pasa, ograniczona prędkość (§ 4 ust. 2)
- ☐ poznaj od kierownika budowy przebieg sieci i odległości bezpiecznej pracy maszyn uzgodnione z zarządcami sieci (§ 8 ust. 1; § 144 ust. 1 i 2 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ sprawdź oświetlenie miejsca pracy na pracę nocą i przy złej widoczności (§ 4 ust. 3)
- ☐ ustal drogę ucieczki z pasa robót i miejsce postoju pojazdów brygady

## 5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ pracuj tylko w wygrodzonym pasie robót; nie wychodź na czynny pas ruchu
- ☐ przy agregatach do naprawy nawierzchni teren robót ogrodzony i oznakowany (§ 4 ust. 1)
- ☐ przy zagęszczaniu urządzeniami wibracyjnymi oznakuj miejsce pracy przenośnymi zaporami (§ 9 ust. 2 pkt 1)
- ☐ w pobliżu sieci kop ręcznie (§ 144 ust. 4 rozp. o robotach budowlanych); przy naruszeniu instalacji przerwij pracę (§ 8 ust. 2)
- ☐ maszyny i pojazdy cofają tylko z sygnalistą albo przy widocznej strefie
- ☐ uszkodzone albo przesunięte oznakowanie zgłoś od razu i nie pracuj do jego poprawienia

## 6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ wykop pozostawiony na noc: balustrada z poręczą 1,1 m, co najmniej 1 m od krawędzi, czerwone światło (§ 145 ust. 1 i 2 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ zabezpiecz maszyny przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione (§ 5)
- ☐ usuń materiały z jezdni; zdejmij albo zasłoń oznakowanie tylko zgodnie z organizacją ruchu

## 7. Zakazy

- ☐ praca bez zatwierdzonej organizacji ruchu albo poza wygrodzonym pasem
- ☐ zdejmowanie i przestawianie znaków bez polecenia kierownika robót
- ☐ praca bez kamizelki ostrzegawczej
- ☐ przebywanie w zasięgu pracujących maszyn i między maszyną a pojazdem
- ☐ pozostawienie wykopu na noc bez balustrad i światła (§ 145 ust. 1)

## 8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

| Sytuacja | Co robi pracownik |
|---|---|
| Najechanie pojazdu na strefę robót | |
| Uszkodzenie kabla lub gazociągu | |
| Wypadek w wykopie | |
| Przewrócone lub zniszczone oznakowanie | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Numer alarmowy** | | **Przełożony**<br>*imię, nazwisko, telefon* | |
| **Osoba udzielająca pierwszej pomocy**<br>*imię, nazwisko, telefon* | | **Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania**<br>*gdzie są* | |

## 9. Zmiany instrukcji

| Data | Zakres zmiany i przyczyna | Kto zmienił | Podpis |
|---|---|---|---|
| | | | |
| | | | |

## 10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

| Lp. | Imię i nazwisko | Stanowisko | Wersja instrukcji | Data | Podpis |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | | | | | |
| 2. | | | | | |
| 3. | | | | | |
| 4. | | | | | |
| 5. | | | | | |
| 6. | | | | | |
| 7. | | | | | |
| 8. | | | | | |

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. $237^4$ § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. $237^4$ § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Roboty w pasie drogowym: § 3–5 i 7–9 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583); organizacja ruchu: § 5, 11 i 12 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach (t.j. Dz.U. 2017 poz. 784); zajęcie pasa: art. 40 ustawy o drogach publicznych (t.j. Dz.U. 2025 poz. 889); BIOZ: art. 21a Prawa budowlanego (t.j. Dz.U. 2026 poz. 524); sieci i wykopy: § 144 i 145 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).